

I

(Законодателни актове)

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/822 НА СЪВЕТА

от 25 май 2018 година

за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане, свързана с подлежащите на оповестяване трансгранични договорености

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 113 и 115 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) През последните няколко години Директива 2011/16/ЕС на Съвета ⁽³⁾ беше изменяна няколко пъти с цел да бъдат съобразени новите инициативи в областта на данъчната прозрачност на равнището на Съюза. В този контекст с Директива 2014/107/ЕС на Съвета ⁽⁴⁾ за финансовите сметки в рамките на Съюза беше въведен общият стандарт за предоставяне на информация (ОСПИ), разработен в рамките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). ОСПИ предвижда автоматичен обмен на информация за финансови сметки, притежавани от местни лица, които не са данъчнозадължени лица, и създава рамка за този обмен в световен мащаб. Директива 2011/16/ЕС бе изменена с Директива (ЕС) 2015/2376 на Съвета ⁽⁵⁾, в която се предвижда автоматичен обмен на информация относно предварителните данъчни становища във връзка с трансгранични сделки, и с Директива (ЕС) 2016/881 на Съвета ⁽⁶⁾, която предвижда задължителен автоматичен обмен между данъчните органи на информация относно отчитането на многонационалните предприятия по държави. Предвид възможните ползи за данъчните органи от информацията относно борбата срещу изпирането на пари с Директива (ЕС) 2016/2258 на Съвета ⁽⁷⁾ се въведе задължение за държавите членки да предоставят на данъчните органи достъп до процедурите за комплексна проверка на клиента, прилагани от финансовите институции съгласно Директива (ЕС) 2015/849 на

⁽¹⁾ Становище от 1 март 2018 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Становище от 18 януари 2018 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽³⁾ Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/ЕО (ОВ L 64, 11.3.2011 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Директива 2014/107/ЕС на Съвета от 9 декември 2014 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане (ОВ L 359, 16.12.2014 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Директива (ЕС) 2015/2376 на Съвета от 8 декември 2015 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане (ОВ L 332, 18.12.2015 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Директива (ЕС) 2016/881 на Съвета от 25 май 2016 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане (ОВ L 146, 3.6.2016 г., стр. 8).

⁽⁷⁾ Директива (ЕС) 2016/2258 на Съвета от 6 декември 2016 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на достъпа на данъчните органи до информация за борбата с изпирането на пари (ОВ L 342, 16.12.2016 г., стр. 1).

Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾. Въпреки че Директива 2011/16/ЕС е изменена няколко пъти с цел усъвършенстване на средствата, които данъчните органи могат да използват в отговор на агресивното данъчно планиране, все още съществува необходимост от засилване на някои конкретни, свързани с прозрачността аспекти на съществуващата уредба в областта на данъчното облагане.

- (2) Държавите членки срещат все по-големи трудности да противодействат на свиването на националните си данъчни основи, тъй като структурите за данъчно планиране стават изключително сложни и при тях често се извлича полза от повишената мобилност на капитали и хора във вътрешния пазар. Тези структури обикновено се състоят от договорености, които са разработени в различни юрисдикции и пренасочват облагаемата печалба към по-благоприятни данъчни режими или водят до цялостно намаляване на данъчните задължения на данъкоплатеца. В резултат на това държавите членки често търпят значителни намаления в данъчните си приходи, което ги възпрепятства да провеждат благоприятстващи растежа данъчни политики. Поради това е изключително важно данъчните органи на държавите членки да получават изчерпателна и относима информация за договореностите за потенциално агресивно данъчно планиране. Тази информация ще позволи на органите да реагират бързо на вредните данъчни практики и да отстранят пропуските в нормативната уредба, като приемат необходимото законодателство или като извършват подходящи оценки на риска и данъчни одити. Въпреки това, фактът, че данъчните органи не реагират във връзка с оповестена договореност, не следва да означава, че те признават валидността на тази договореност или приемат нейното данъчно третиране.
- (3) Като се има предвид, че повечето от договореностите за потенциално агресивно данъчно планиране излизат извън границите на една юрисдикция, ползата от тяхното оповестяване допълнително ще се увеличи, ако информацията се обменя и между държавите членки. По-специално, автоматичният обмен на информация между данъчните органи е от решаващо значение, за да получат информацията, която ще им позволи да предприемат действия при констатирани агресивни данъчни практики.
- (4) Предвид това, че упражняването на стопанска дейност в условията на прозрачност може да спомогне за ограничаването на избягването на данъци и отклонението от данъчно облагане на вътрешния пазар, Комисията бе приканена да предприеме инициативи за задължително оповестяване на информацията относно договорености за потенциално агресивно данъчно планиране в съответствие с мярка 12 от Плана за действие на ОИСР за борба със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби. В този контекст Европейският парламент призова за по-строги мерки срещу посредниците, подпомагащи договорености, които могат да доведат до избягване на данъци и отклонение от данъчно облагане. Важно е също да се отбележи, че в Декларацията от Бари от 13 май 2017 г. на държавите от Г-7 относно борбата с данъчни престъпления и други незаконни финансови потоци към ОИСР беше отправено искане да започне обсъждане на възможни начини за справяне с договорености, чието цел е да се избегне оповестяването на информация по ОСПИ или прикриване на действителните собственици чрез непрозрачни структури, като се обмислят също така примерни правила за задължително оповестяване, основани на възприетия подход по отношение на договореностите за отклонение от данъчно облагане, посочен в доклада на ОИСР по мярка 12 от Плана за действие на ОИСР.
- (5) Необходимо е да се припомни, че някои финансови посредници и други данъчни консултанти активно подпомагат техните клиенти да укриват парични средства в офшорни зони. Освен това ОСПИ, въведен с Директива 2014/107/ЕС, може още да се подобри, въпреки че той представлява значителна стъпка напред в установяването на насочена към прозрачност уредба на данъчната област в Съюза, поне що се отнася до информацията за финансови сметки.
- (6) Оповестяването на трансграничните договорености за потенциално агресивно данъчно планиране може реално да подпомогне усилията за създаване във вътрешния пазар на среда на справедливо данъчно облагане. Поради тази причина въвеждането на задължение за посредниците да уведомяват данъчните органи относно някои трансгранични договорености, които биха могли да се използват за целите на агресивното данъчно планиране, би представлявало стъпка в правилната посока. Необходимо е също, като втора стъпка след задължителното оповестяване, данъчните органи да обменят получената информация с колегите си в другите държави членки, за да се постигне по-всеобхватна политика. С тези правила следва да се подобри и ефективността на ОСПИ. Освен това е изключително важно Комисията да получи достъп до достатъчно количество информация, за да може да следи за правилното действие на настоящата директива. Достъпът на Комисията до такава информация не освобождава дадена държава членка от задължението ѝ да уведомява Комисията за държавните помощи.
- (7) Безспорно е, че е по-вероятно оповестяването на трансграничните договорености за потенциално агресивно данъчно планиране да постигне търсения възпиращ ефект, когато съответната информация достигне до данъчните органи на ранен етап, т.е. преди договореностите да започнат да се прилагат на практика. За улесняване на работата на администрациите на държавите членки последващият автоматичен обмен на информацията относно тези договорености би могъл да се извършва на тримесечие.

(1) Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

- (8) С цел да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар и да се предотвратят пропуски в предложената нормативна уредба, задължението за оповестяване следва да бъде наложено на всички участници, които обичайно участват в изготвянето, предлагането на пазара, организирането или управлението на прилагането на подлежащата на оповестяване трансгранична сделка или на поредица от такива сделки, както и на лицата, които оказват съдействие или предоставят консултации. Не бива да се пренебрегва фактът, че в определени случаи задължението за оповестяване няма да може да бъде наложено на посредника поради наличието на нормативно установено задължение за професионална тайна или поради липсата на посредник, когато данъчнозадълженото лице само изготвя и прилага схемата. Изключително важно е при такива обстоятелства данъчните органи да запазят възможността да получават информация относно данъчните договорености, които може да са свързани с агресивно данъчно планиране. Поради това е необходимо в подобни случаи задължението за оповестяване да се прехвърли върху данъчнозадълженото лице, което извлича ползи от тази договореност.
- (9) С времето договореностите за агресивно данъчно планиране стават все по-сложни и търпят непрекъснати промени и корекции в отговор на мерките за противодействие от страна на данъчните органи. Поради това би било по-ефективно договореностите за потенциално агресивно данъчно планиране да бъдат обхванати чрез изготвяне на списък с характеристиките и елементите на сделките, които представляват явен признак за отклонение от данъчно облагане или данъчни злоупотреби, вместо да се въвежда определение на понятието „агресивно данъчно планиране“. Тези признаци се наричат „типични белези“.
- (10) Като се има предвид, че основната цел на настоящата директива по отношение на оповестяването на трансграничните договорености за потенциално агресивно данъчно планиране следва да бъде гарантирането на правилното функциониране на вътрешния пазар, от решаващо значение е регулирането на равнището на Съюза да не надхвърля необходимото за постигане на предвидените цели. Ето защо е необходимо обхватът на общите изисквания за оповестяване да се ограничи само до трансгранични ситуации, т.е. ситуации с участието на повече от една държава членка или с участието на държава членка и трета държава. При такива обстоятелства може да се обоснове необходимостта от въвеждането на общ набор от норми — вместо уреждане на въпроса на национално равнище, предвид потенциалното въздействие върху функционирането на вътрешния пазар. Държавите членки могат да приемат допълнителни национални мерки за оповестяване от подобно естество, но информацията, събрана в допълнение към подлежащата на оповестяване в съответствие с настоящата директива, не следва да се съобщава автоматично на компетентните органи на другите държави членки. Тази информация може да се обменя в съответствие с приложимите правила при обмен на информация при поискване или при спонтанен обмен на информация.
- (11) Като се има предвид, че оповестените договорености следва да са с трансгранично измерение, е важно съответната информация да се предоставя на данъчните органи в другите държави членки, за да се гарантира, че настоящата директива възпира максимално ефективно практиките на агресивно данъчно планиране. Механизмът за обмен на информация в контекста на предварителните данъчни становища във връзка с трансгранични сделки и предварителните споразумения за ценообразуване също следва да бъде използван за целите на задължителния и автоматичен обмен между данъчните органи в рамките на Съюза на подлежащата на оповестяване информация относно трансгранични договорености за потенциално агресивно данъчно планиране.
- (12) С цел да се улесни автоматичният обмен на информация и да се подобри ефикасното използване на ресурсите информацията следва да се обменя посредством разработената от Съюза обща комуникационна мрежа (CCN). В този контекст информацията ще се записва в защитен централен регистър за административно сътрудничество в областта на данъчното облагане. Държавите членки следва да предприемат редица практически мерки, включително мерки за стандартизиране на предаването на цялата изисквана информация, като за целта въведат стандартен формуляр. Това следва да включва и конкретизиране на езиковия режим за предвиждания обмен на информация и съответното модернизиране на CCN.
- (13) За да се сведат до минимум разходите и административната тежест както за данъчните администрации, така и за посредниците, и да се гарантира, че настоящата директива ефективно възпира практиките на агресивно данъчно планиране, обхватът на автоматичния обмен на информация за подлежащите на оповестяване трансгранични договорености в рамките на Съюза следва да бъде съобразен с международните тенденции. Следва да бъде въведен типичен белег, който да обхваща договорености, предназначени да заобиколят задълженията за оповестяване, включващи автоматичен обмен на информация. За целите на този типичен белег споразуменията относно автоматичния обмен на информация за финансови сметки въз основа на ОСПИ следва да се третират като равностойни на задълженията за оповестяване, предвидени в член 8, параграф 3а от Директива 2014/107/ЕС и в приложение I към посочената директива. При въвеждането на частите от настоящата директива, насочени към договорености за избягване на ОСПИ и договорености с участието на юридически лица или правни форми или други сходни структури, държавите членки биха могли да използват работата на ОИСР, и по-конкретно нейните примерни правила за задължително оповестяване на договореностите за избягване на ОСПИ и непрозрачните офшорни структури и коментара към тях като източник на примери или на тълкуване, с цел осигуряване на последователно прилагане в отделните държави членки, доколкото тези текстове са в съответствие с разпоредбите на правото на Съюза.

- (14) Въпреки че прякото данъчно облагане остава от компетентността на държавите членки, целесъобразно е да се въведе позоваване на нулева или почти нулева ставка на корпоративния данък единствено с цел ясно да се определи обхватът на типичния белег, включващ договорености, свързани с трансгранични сделки, които следва да подлежат на оповестяване съгласно Директива 2011/16/ЕС от посредници или, според случая, от данъчнозадължени лица, и за които компетентните органи следва автоматично да обменят информация. Освен това следва да се припомни, че за трансграничните договорености за агресивно данъчно планиране, при които основната цел или една от основните цели е получаване на данъчно облекчение, което противоречи на предмета или целта на приложимия данъчен закон, се прилага общото правило за борба със злоупотребите в член 6 от Директива (ЕС) 2016/1164 на Съвета ⁽¹⁾.
- (15) С цел да се подобрят перспективите за ефективното прилагане на настоящата директива държавите членки следва да предвидят санкции за нарушаването на националните правила, с които се въвежда настоящата директива. Тези санкции следва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.
- (16) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящата директива, и по-специално за автоматичния обмен на информация между данъчните органи, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за приемане на стандартен формуляр с ограничен брой елементи, включително правилата относно езиковия режим. По същата причина на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приема необходимите практически правила за актуализирането на централния регистър за административно сътрудничество в областта на данъчното облагане. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾.
- (17) В съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните. Всеки случай на обработване на лични данни, извършвано в рамките на настоящата директива, трябва да съответства на Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ и на Регламент (ЕО) № 45/2001.
- (18) Настоящата директива зачита основните права и спазва принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (19) Доколкото целта на настоящата директива, а именно подобряването на функционирането на вътрешния пазар чрез възпирането на употребата на трансгранични договорености за агресивно данъчно планиране, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а може, поради факта, че е насочена към схеми, които са разработени за евентуалното използване на недостатъците на пазара, произтичащи от взаимодействието между различните национални данъчни правила, да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел, особено като се има предвид, че обхватът ѝ е ограничен до трансгранични договорености, засягащи повече от една държава членка или държава членка и трета държава.
- (20) Поради това Директива 2011/16/ЕС следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Директива 2011/16/ЕС се изменя, както следва:

1) Член 3 се изменя, както следва:

а) точка 9 се изменя, както следва:

і) в първа алинея буква а) се заменя със следното:

„а) за целите на член 8, параграф 1 и членове 8а, 8аа и 8аб — системно предоставяне на друга държава членка на предварително определена информация, без предварително отправено искане, на предварително определени редовни интервали от време. За целите на член 8, параграф 1 използването на понятието „налична информация“ се отнася за информация в данъчните регистри на предоставящата я държава членка, която е достъпна в съответствие с процедурите за събиране и обработване на информация в тази държава членка;“

⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2016/1164 на Съвета от 12 юли 2016 г. за установяване на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар (ОВ L 193, 19.7.2016 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

ii) в първа алинея буква в) се заменя със следното:

„в) за целите на разпоредбите на настоящата директива, различни от разпоредбите на член 8, параграфи 1 и 3а и на членове 8а, 8аа и 8аб — системно предоставяне на предварително определена информация в съответствие с букви а) и б) от настоящата точка.“

iii) във втора алинея първото изречение се заменя със следното:

„В контекста на член 8, параграфи 3а и 7а, член 21, параграф 2, член 25, параграфи 2 и 3 и приложение IV понятията, оградени с кавички, имат същото значение като в съответните определения, установени в приложение I.“

б) добавят се следните точки:

„18. „трансгранична договореност“ означава договореност, която се отнася до повече от една държава членка или до държава членка и трета държава, когато е изпълнено най-малко едно от следните условия:

- а) не всички участници в договореността са местни лица за данъчни цели в една и съща юрисдикция;
- б) един или повече от участниците в договореността е едновременно местно лице за данъчни цели в повече от една юрисдикция;
- в) един или повече от участниците в договореността извършва стопанска дейност в друга юрисдикция чрез място на стопанска дейност, разположено в тази юрисдикция, и договореността представлява част или цялата стопанска дейност на мястото на стопанска дейност;
- г) един или повече от участниците в договореността извършва дейност в друга юрисдикция, без да е местно лице за данъчни цели или да установява място на стопанска дейност, разположено в тази юрисдикция;
- д) такава договореност може да има въздействие върху автоматичния обмен на информация или определянето на действителния собственик.

За целите на точки 18—25 от настоящия член, член 8аб и приложение IV „договореност“ включва и поредица от договорености. Една договореност може да се състои от няколко етапа или части;

19. „подлежаща на оповестяване трансгранична договореност“ означава всяка трансгранична договореност, която има най-малко един от типичните белези, посочени в приложение IV;

20. „типичен белег“ означава характеристика или особеност на трансгранична договореност, която е признак за потенциален риск от избягване на данъци и която е включена в списъка в приложение IV;

21. „посредник“ означава всяко лице, което изготвя, предлага на пазара, организира или предоставя за прилагане подлежаща на оповестяване трансгранична договореност, или управлява нейното прилагане.

Това означава също и всяко лице, което, предвид относимите факти и обстоятелства и въз основа на наличната информация и експертния опит и разбирания, необходими за предоставянето на такъв вид услуги, знае или може основателно да се предполага, че знае, че е поело задължение да предостави, пряко или чрез други лица, помощ, съдействие или консултации по отношение на изготвянето, предлагането на пазара, организирането, предоставянето за прилагане или управлението на прилагането на подлежаща на оповестяване трансгранична договореност. Всяко лице има правото да представи доказателства, че това лице не е знаело, и че не може основателно да се предполага, че е знаело, че е участвало в подлежаща на оповестяване трансгранична договореност. За тази цел дадено лице може да се позове на всички относими факти и обстоятелства, както и на наличната информация и на своя експертен опит и разбирания.

За да бъде посредник, дадено лице следва да отговаря най-малко на едно от следните допълнителни условия:

- а) да бъде местно лице за данъчни цели на държава членка;
- б) да има място на стопанска дейност в държава членка, чрез което се предоставят услугите във връзка с договореността;
- в) да бъде учредено в държава членка или уредено съгласно законодателството на държава членка;
- г) да бъде регистриран член на професионална организация, свързана с правни, данъчни или консултантски услуги, в държава членка;

22. „съответно данъчнозадължено лице“ означава всяко лице, на което е предоставена за прилагане подлежаща на оповестяване трансгранична договореност, или което е готово да приложи подлежаща на оповестяване трансгранична договореност или е изпълнило първата стъпка от такава договореност;

23. за целите на член 8аб „свързано предприятие“ означава лице, което е свързано с друго лице по най-малко един от следните начини:
- лицето участва в управлението на друго лице, като е в състояние да упражнява значително влияние върху другото лице;
 - лицето участва в контрола на друго лице, като притежава над 25 % от правата на глас;
 - лицето участва в капитала на друго лице като собственик на дял, който пряко или непряко надвишава 25 % от капитала;
 - лицето има право на 25 % или повече от печалбите на друго лице.

Ако повече от едно лице участва, както е посочено в букви а) — г), в управлението, контрола, капитала или печалбите на друго лице, всички посочени лица се считат за свързани предприятия.

Ако едни и същи лица участват, както е посочено в букви а) — г), в управлението, контрола, капитала или печалбите на повече от едно лице, всички посочени лица се считат за свързани предприятия.

За целите на настоящата точка лице, което действа заедно с друго лице по отношение на правата на глас или собствеността върху капитала на дадено образувание, се третира като имащо участие във всички права на глас или собственост върху капитала на това образувание, които има другото лице.

При косвени участия изпълнението на изискванията по буква в) се определя, като се умножат процентите на участие в дружествата от различните йерархични редове. Счита се, че лице, което има над 50 % от правата на глас, има 100 % от правата на глас.

Физическо лице, неговата съпруга/неговият съпруг и роднините му по пряка възходяща или низходяща линия се считат за едно лице;

24. „масово предлагана договореност“ означава трансгранична договореност, която се изготвя, предлага на пазара, става готова за прилагане или се предоставя за прилагане, без да е необходимо съществено да се индивидуализира;
25. „индивидуализирана договореност“ означава всяка трансгранична договореност, която не е масово предлагана договореност.“

2) Вмъква се следният член:

„Член 8аб

Обхват и условия на задължителния автоматичен обмен на информация относно подлежащите на оповестяване трансгранични договорености

1. Всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да въведе изискване за посредниците да подават пред компетентните органи информация, която им е известна, която притежават или контролират, относно подлежащите на оповестяване трансгранични договорености, в срок до 30 дни, считано от:

- деня след този, в който подлежащата на оповестяване трансгранична договореност е предоставена за прилагане; или
- деня след този, в който подлежащата на оповестяване трансгранична договореност е станала готова за прилагане; или
- момента, в който е извършена първата стъпка от прилагането на подлежащата на оповестяване трансгранична договореност,

което от тези събития настъпи първо.

Независимо от първа алинея, от посредниците, посочени в член 3, точка 21, втора алинея, се изисква и да подават информация в срок от 30 дни, считано от деня след този, в който са предоставили, пряко или чрез други лица, помощ, съдействие или консултации.

2. По отношение на масово предлагани договорености държавите членки предприемат необходимите мерки да въведат изискване посредникът периодично да изготвя на всеки три месеца доклад с актуализирани данни, който съдържа нова подлежаща на оповестяване информация съгласно параграф 14, букви а), г), ж) и з), станала известна след представянето на последния доклад.

3. Когато посредник е задължен да подава информация за подлежащи на оповестяване трансгранични договорености на компетентните органи на повече от една държава членка, тази информация се подава само в държавата членка, която е първа в списъка по-долу:

- държавата членка, в която посредникът е местно лице за данъчни цели;

- б) държавата членка, в която посредникът има място на стопанска дейност, чрез което се предоставят услугите във връзка с договореността;
- в) държавата членка, в която посредникът е учреден или чието право го урежда;
- г) държавата членка, в която посредникът е регистриран член на професионална организация, свързана с правни, данъчни или консултантски услуги.

4. Когато съгласно параграф 3 е налице задължение за оповестяване пред множество органи, посредникът се освобождава от изискването да подава информацията, ако разполага с доказателство в съответствие с националното право, че същата информация е била подадена в друга държава членка.

5. Всяка държава членка може да предприеме необходимите мерки, за да предостави на посредниците право да се освободят от задължението за подаване на информация относно подлежаща на оповестяване трансгранична договореност, когато задължението за оповестяване би нарушило нормативно установено задължение за професионална тайна съгласно националното право на тази държава членка. В такъв случай всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да въведе изискване посредниците незабавно да уведомяват всеки друг посредник или, ако няма такъв, съответното данъчнозадължено лице, относно задълженията им за оповестяване съгласно параграф 6.

Посредниците могат да бъдат освободени от задължението съгласно първа алинея само доколкото упражняват дейност в рамките на съответното национално законодателство, което регулира техните професии.

6. Всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да въведе изискване, в случаите когато няма посредник или посредникът уведоми съответното данъчнозадължено лице или друг посредник за освобождаване от задължението съгласно параграф 5, задължението за подаване на информацията относно подлежаща на оповестяване трансгранична договореност да възниква за уведомления посредник или — ако няма такъв — за съответното данъчнозадължено лице.

7. Съответното данъчнозадължено лице, за което е възникнало задължение за оповестяване, подава информацията в срок до 30 дни, считано от деня след този, в който подлежащата на оповестяване трансгранична договореност е предоставена за прилагане на това данъчнозадължено лице или е станала готова за прилагане от съответното данъчнозадължено лице, или е извършена първата стъпка в прилагането ѝ по отношение на съответното данъчнозадължено лице, което от тези събития настъпи първо.

Когато съответното данъчнозадължено лице има задължението да подава информация за подлежаща на оповестяване трансгранична договореност на компетентните органи на повече от една държава членка, тази информация се подава само на компетентните органи на държавата членка, която е първа в списъка по-долу:

- а) държавата членка, в която съответното данъчнозадължено лице е местно лице за данъчни цели;
- б) държавата членка, в която съответното данъчнозадължено лице има място на стопанска дейност, което се ползва от договореността;
- в) държавата членка, в която съответното данъчнозадължено лице получава доходи или реализира печалба, въпреки че не е местно лице за данъчни цели и няма място на стопанска дейност в нито една държава членка;
- г) държавата членка, в която съответното данъчнозадължено лице упражнява дейност, въпреки че не е местно лице за данъчни цели и няма място на стопанска дейност в нито една държава членка.

8. Когато съгласно параграф 7 е налице задължение за оповестяване пред множество органи, съответното данъчнозадължено лице се освобождава от изискването да подава информацията, ако разполага с доказателство в съответствие с националното право, че същата информация е била подадена в друга държава членка.

9. Всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да въведе изискване, в случаите когато има повече от един посредник, задължението за подаване на информацията относно подлежаща на оповестяване трансгранична договореност да възниква за всички посредници, участващи в тази договореност.

Даден посредник се освобождава от изискването за подаване на информацията само дотолкова, доколкото разполага с доказателство в съответствие с националното право, че същата информация, посочена в параграф 14, вече е била подадена от друг посредник.

10. Всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да въведе изискване, в случаите когато задължението за оповестяване е възникнало за съответното данъчнозадължено лице и има повече от едно такова лице, подаването на информацията в съответствие с параграф 6 да бъде извършено от съответното данъчнозадължено лице, което е първо в списъка по-долу:

- а) съответното данъчнозадължено лице, което е постигнало съгласие с посредника по подлежащата на оповестяване трансгранична договореност;
- б) съответното данъчнозадължено лице, което управлява прилагането на договореността.

Дадено съответно данъчнозадължено лице се освобождава от изискването за подаване на информацията само дотолкова, доколкото разполага с доказателство в съответствие с националното право, че същата информация, посочена в параграф 14, вече е била подадена от друго съответно данъчнозадължено лице.

11. Всяка държава членка може да предприеме необходимите мерки, за да въведе изискване всяко съответно данъчнозадължено лице да подава информация на данъчната администрация за прилагането от негова страна на договореността за всяка година, през която я използва.
12. Всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да изиска от посредниците и съответните данъчнозадължени лица да подават информация относно подлежащите на оповестяване трансгранични договорености, първата стъпка от които е била изпълнена между датата на влизане в сила и началната дата на прилагане на настоящата директива. Посредниците и съответните данъчнозадължени лица, в зависимост от случая, подават информацията относно тези подлежащи на оповестяване трансгранични договорености до 31 август 2020 г.
13. Компетентният орган на държава членка, в която е подадена информацията съгласно параграфи 1—12 от настоящия член, съобщава на компетентните органи на всички останали държави членки посочената в параграф 14 от настоящия член информация чрез автоматичен обмен, като спазва практическите правила, приети съгласно член 21.
14. Информацията, която националният компетентен орган на дадена държава членка съобщава в съответствие с параграф 13, включва, в зависимост от случая, следното:
- а) идентификационни данни на посредниците и на съответните данъчнозадължени лица, включително име, дата и място на раждане (за физическите лица), място на пребиваване за данъчни цели, данъчен идентификационен номер и, ако е целесъобразно, лицата, които са свързани предприятия със съответното данъчнозадължено лице;
 - б) подробности за типичните белези, предвидени в приложение IV, според които трансграничната договореност подлежи на оповестяване;
 - в) обобщение на съдържанието на подлежащата на оповестяване трансгранична договореност, включително посочване на името, под което тя е позната, ако има такова, и общо описание на съответните стопански дейности или договорености, без да се разкрива търговска, промишлена или професионална тайна или търговски процес, или информация, чието разкриване би противоречало на обществения ред;
 - г) датата, на която е била извършена или предстои да бъде извършена първата стъпка в прилагането на подлежащата на оповестяване трансгранична договореност;
 - д) подробности за националните разпоредби в основата на подлежащата на оповестяване трансгранична договореност;
 - е) стойността на подлежащата на оповестяване трансгранична договореност;
 - ж) посочване на държавата членка на съответното(ите) данъчнозадължено(и) лице(а), както и на други държави членки, които има вероятност да бъдат засегнати от подлежащата на оповестяване трансгранична договореност;
 - з) идентификационни данни на всяко друго лице в държава членка, което има вероятност да бъде засегнато от подлежащата на оповестяване трансгранична договореност, като се посочва с кои държави членки е свързано това лице.
15. Липсата на реакция от страна на данъчна администрация по отношение на подлежаща на оповестяване трансгранична договореност не означава, че тя признава валидността на тази договореност или приема нейното данъчно третиране.
16. С цел улесняване на обмена на информация по параграф 13 от настоящия член Комисията приема, като част от процедурата за одобряване на стандартния формуляр, предвиден в член 20, параграф 5, практическите правила, необходими за прилагането на настоящия член, включително мерки за стандартизиране на предоставянето на информацията по параграф 14 от настоящия член.
17. Комисията няма достъп до информацията, посочена в параграф 14, букви а), в) и з).
18. Автоматичният обмен на информация се извършва в рамките на един месец след края на тримесечието, през което е подадена информацията. Първият обмен на информация се извършва до 31 октомври 2020 г.“
- 3) В член 20 параграф 5 се заменя със следното:
- „5. Комисията приема стандартни формуляри, включващи правила за езиковия режим, в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2, в следните случаи:
- а) преди 1 януари 2017 г. — за автоматичния обмен на информация относно предварителни данъчни становища във връзка с трансгранични сделки и предварителни споразумения за ценообразуване съгласно член 8а;
 - б) преди 30 юни 2019 г. — за автоматичния обмен на информация относно подлежащи на оповестяване трансгранични договорености съгласно член 8аб.

Тези стандартни формуляри не включват елементи, различни от елементите за обмена на информация, изброени в член 8а, параграф 6 и член 8аб, параграф 14, и всички други полета, свързани с тези елементи, които са необходими за постигане на целите, определени съответно в членове 8а и 8аб.

Езиковият режим, посочен в първа алинея, не възпрепятства държавите членки да предоставят информацията, посочена в членове 8а и 8аб, на някой от официалните езици на Съюза. Въпреки това езиковият режим може да предвижда, че основните елементи на обменната информация се изпращат също така и на друг официален език на Съюза.“

4) В член 21 параграф 5 се заменя със следното:

„5. До 31 декември 2017 г. Комисията създава и обезпечава в техническо и логистично отношение защитен централен регистър на държавите членки за административно сътрудничество в областта на данъчното облагане, в който информацията, съобщавана съгласно член 8а, параграфи 1 и 2, се записва с цел изпълнение на изискванията за автоматичен обмен, предвидени в посочените параграфи.

До 31 декември 2019 г. Комисията създава и обезпечава в техническо и логистично отношение защитен централен регистър на държавите членки за административно сътрудничество в областта на данъчното облагане, в който информацията, съобщавана съгласно член 8аб, параграфи 13, 14 и 16, се записва в изпълнение на изискванията за автоматичен обмен, предвидени в посочените параграфи.

Компетентните органи на всички държави членки имат достъп до информацията в регистъра. Комисията също има достъп до информацията в регистъра, но при спазване на ограниченията, предвидени съответно в член 8а, параграф 8 и член 8аб, параграф 17. Комисията приема необходимите практически правила в съответствие с процедурата по член 26, параграф 2.

Докато защитеният централен регистър започне да функционира, автоматичният обмен по член 8а, параграфи 1 и 2 и член 8аб, параграфи 13, 14 и 16 се извършва в съответствие с параграф 1 от настоящия член и приложимите практически правила.“

5) В член 23 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Държавите членки представят на Комисията годишна оценка за ефективността на автоматичния обмен на информация съгласно членове 8, 8а, 8аа и 8аб, както и за постигнатите практически резултати. Формата и условията за представянето на годишната оценка се приемат от Комисията чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2.“

6) Член 25а се заменя със следното:

„Член 25а

Санкции

Държавите членки установяват система от санкции, приложими при нарушение на националните разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива и отнасящи се до членове 8аа и 8аб, и вземат всички необходими мерки за осигуряване на прилагането им. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.“

7) Член 27 се заменя със следното:

„Член 27

Докладване

1. На всеки пет години след 1 януари 2013 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящата директива.

2. На всеки две години след 1 юли 2020 г. държавите членки и Комисията оценяват в каква степен остава актуално приложение IV, а Комисията представя доклад на Съвета. Ако е целесъобразно, този доклад се придружава от законодателно предложение.“

8) Добавя се приложение IV, чийто текст се съдържа в приложението към настоящата директива.

Член 2

1. Държавите членки приемат и публикуват до 31 декември 2019 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

Те прилагат тези разпоредби от 1 юли 2020 г.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 25 май 2018 година.

За Съвета
Председател
В. ГОРАНОВ

ПРИЛОЖЕНИЕ

„ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ТИПИЧНИ БЕЛЕЗИ

Част I. Проверка за основната полза

Общите типични белези по категория А и специфичните типични белези по категория Б и по категория В, параграф 1, буква б), подточка и), буква в) и буква г) могат да бъдат взети предвид само ако резултатите от „проверката за основната полза“ са положителни.

Резултатите от проверката са положителни само ако може да се установи, че основната полза или една от основните ползи, която — предвид всички относими факти и обстоятелства — дадено лице може с основание да очаква да извлече от дадена договореност, е получаването на данъчно облекчение.

По отношение на типичните белези по категория В, параграф 1, наличието на условията, изложени в категория В, параграф 1, буква б), подточка и), буква в) или буква г), не може само по себе си да бъде основание за заключение, че дадена договореност е преминала успешно проверката за основната полза.

Част II. Категории типични белези

А. Общи типични белези, свързани с проверката на основната полза

1. Договореност, при която съответното данъчнозадължено лице или участник в договореността, се задължава да спазва условие за поверителност, което може да изисква от него да не разкрива как договореността може да осигури данъчно облекчение спрямо други посредници или данъчните органи.
2. Договореност, при която посредникът има право да получи такса (или лихва, хонорар за разходи по финансиране и други такси) за договореността и тази такса е определена в зависимост от:
 - а) размера на данъчното облекчение, произтичащо от договореността; или
 - б) това, дали действително е получено данъчно облекчение в резултат от договореността. Това включва задължение за посредника да възстанови частично или изцяло таксата, когато очакваното данъчно облекчение, произтичащо от договореността, не е било частично или напълно постигнато.
3. Договореност, при която има стандартизирана в значителна степен документация и/или структура и която е достъпна за повече от едно данъчнозадължено лице, без да е необходимо да бъде съществено адаптирана за целите на прилагането.

Б. Специфични типични белези, свързани с проверката за основната полза

1. Договореност, при която участник в договореността предприема изкуствено действия, които се състоят в придобиване на дружество на загуба, прекратяване на основната дейност на такова дружество и използване на неговите загуби с цел да намали своите данъчни задължения, включително чрез прехвърляне на тези загуби към друга юрисдикция или чрез ускоряване на използването на тези загуби.
2. Договореност, която води до преобразуване на доход в капитал, дарения или други категории доходи, които се облагат с по-ниска ставка или са освободени от данъчно облагане.
3. Договореност, която включва циклични повтаряеми сделки, които водят до „превъртане“ на средства, а именно чрез участието на междинни образувания, които нямат друга основна търговска функция, или чрез използването на сделки, които взаимно се компенсират или обезсилват, или имат други подобни характеристики.

В. Специфични типични белези, свързани с трансгранични сделки

1. Договореност, която включва подлежащи на приспадане трансгранични плащания, извършени между две или повече свързани предприятия, когато е изпълнено най-малко едно от следните условия:
 - а) получателят не е местно лице за данъчни цели на никоя данъчна юрисдикция;
 - б) въпреки че получателят е местно лице за данъчни цели на дадена юрисдикция, тази юрисдикция:
 - i) не налага никакъв корпоративен данък или налага корпоративен данък с нулева или почти нулева ставка; или
 - ii) е включена в списък на юрисдикции на трети държави, които са били оценени от държавите членки, колективно или в рамките на ОИСР, като неосказващи съдействие юрисдикции;

- в) плащането е напълно освободено от данъчно облагане в юрисдикцията, в която получателят е местно лице за данъчни цели;
 - г) за плащането се прилага преференциален данъчен режим в юрисдикцията, в която получателят е местно лице за данъчни цели;
2. Приспадания за същата амортизация на актива са поискани в повече от една юрисдикция.
3. Освобождаване от двойно данъчно облагане по отношение на един и същ елемент на дохода или капитала е поискано в повече от една юрисдикция.
4. Съществува договореност, която включва прехвърлянето на активи и при която е налице съществена разлика в сумите, които се разглеждат като дължими в замяна на активите в участващите юрисдикции.
- Г. Специфични типични белези във връзка с автоматичния обмен на информация или действителната собственост
1. Договореност, която може да доведе до намаляване на задълженията за оповестяване съгласно законови актове, с които се въвежда законодателството на Съюза, или равностойни споразумения за автоматичен обмен на информация за „финансови сметки“, включително споразумения с трети държави, или при която се използва липсата на такова законодателство или споразумения. Тези договорености включват най-малко следното:
- а) използване на сметка, продукт или инвестиция, която не е или за която се твърди, че не е „финансова сметка“, но която има характеристики, по същество сходни с тези на „финансова сметка“;
 - б) прехвърляне на „финансови сметки“ или активи към юрисдикции или използването на юрисдикции, които не са задължени да извършват автоматичен обмен на информация за „финансови сметки“ с държавата, на която съответното данъчнозадължено лице е местно лице;
 - в) замяната на класификацията на доходи и капитал с продукти или плащания, които не са предмет на автоматичен обмен на информация за „финансови сметки“;
 - г) прехвърлянето или преобразуването на „финансова институция“ или „финансова сметка“, или на съдържащите се в тях активи, във „финансова институция“ или „финансова сметка“, или активи, за които не се предоставя информация в рамките на автоматичния обмен на информация за „финансови сметки“;
 - д) използването на правни образувания, форми или структури, които премахват или за които се твърди, че премахват, оповестяването на един или повече от „титлярите на сметки“ или „контролиращи лица“ при автоматичния обмен на информация за „финансови сметки“;
 - е) договорености, които засягат или се възползват от слабости в процедурите за комплексна проверка, които „финансовите институции“ използват, за да спазят своите задължения за оповестяване на информация за „финансови сметки“, включително използването на юрисдикции с неподходящи или слаби режими на прилагане на законодателството срещу изпирането на пари или със слаби изисквания за прозрачност за юридически лица или правните форми.
2. Договореност, която включва редица от непрозрачна юридическа или действителна собственост с използването на лица, правни форми или структури:
- а) които не упражняват съществена стопанска дейност, която се подпомага от подходящ персонал, оборудване, активи и помещения; и
 - б) които са учредени, управлявани, местни лица, контролирани или установени в юрисдикция, различна от юрисдикцията, на която са местни лица един или повече от действителните собственици на активи, притежавани от такива лица, правни форми или структури; и
 - в) когато не могат да бъдат установени действителните собственици на такива лица, правни форми или структури по смисъла на определенията в Директива (ЕС) 2015/849.
- Д. Специфични типични белези относно трансферното ценообразуване
1. Договореност, която включва използването на едностранни правила за облекчени режими.
2. Договореност, която включва прехвърляне на трудни за оценяване нематериални активи. Понятието „трудни за оценяване нематериални активи“ обхваща нематериални активи или права върху нематериални активи, за които към момента на тяхното прехвърляне между свързани предприятия:
- а) не съществуват надеждни съпоставими данни, и

- б) към момента на встъпване в сделките прогнозите за бъдещите парични потоци или приходи, които се очаква да бъдат получени от прехвърлените нематериални активи, или допусканията, използвани при оценяването на стойността на нематериалните активи, са твърде несигурни, поради което е трудно да се предвиди степента на крайния успех на нематериалните активи към момента на прехвърлянето.
3. Договореност, която включва вътрешногрупово трансгранично прехвърляне на функции и/или рискове, и/или активи, ако прогнозираната годишна печалба преди лихви и данъци на прехвърлителя или прехвърлителите през трите години след прехвърлянето се равнява на по-малко от 50 % от прогнозираната годишна печалба преди лихви и данъци на същия прехвърлител или прехвърлители, ако не беше извършено прехвърлянето.“
-